

Minnesanteckningar samråd urfolket samer 2026-03-16

Tid och plats

2026-03-16, kl. 13.01 – 15:36

Styrelserummet, Regionhuset i Luleå/Teams

Närvarande

Region Norrbotten

Glenn Berggård (V), ordförande
Camilla Friberg (S), vice ordförande
Johannes Sundelin (S), ordförande i
regionala utvecklingsnämnden
Birgitta Dahlbäck (C), ledamot
Frida Eriksson Mörtlund, hållbar-
hetschef
Unto Järvirova, projektchef
Katarina Ringstedt, huvudprojektle-
dare
Anna Bergman Stamblewski, strateg
Kristina Nilsson, strateg
Inga Kuoljok, kurator
Laila Rassa, distriktssköterska
Karin Spetz, samordnare
Micke Boström, sekreterare

Kallade representanter

Marianne Lörstrand Blind, samiska
föräldranätverket
Margareta Påve, Same Ätnam
Fia Kaddik, Renägarförbundet
Karin Vannar, Samerådet, svenska
sektionen

Externt kallade

Ida Pelli, länsstyrelsen

Övriga närvarande, ej kallade

Sekreterare

Martin Forss

Dagordning

1. Mötet öppnas

Ordförande hälsar alla närvarande välkomna och förklarar mötet öppnat 13:01.

2. Upprop – presentation

Ordförande håller upprop i sedvanlig ordning där närvarande ges möjligheten att kortfattat presentera sig själva.

3. Godkännande av dagordning

Samrådet beslutar godkänna liggande dagordning.

4. Föregående minnesanteckning

Samrådet beslutar lägga föregående minnesanteckningar till handlingarna.

5. Inkomna frågor

Inga inkomna frågor inför mötet.

6. Information om arbetet med Norrbottens nya sjukhus i Kiruna – Katarina Ringstedt, projektledare

Katarina Ringstedt presenterar nuläge, process och tidplan för Regionens nya sjukhus i Kiruna utifrån bifogat presentationsmaterial. Projektet bedöms följa plan både tids- och kostnadsmässigt och ligger i detta avseende bättre till än många andra större byggnationer. Sjukhuset planeras med fler vårdplatser än i dag och med höjd för både tidigare och ny vårdproduktion.

Katarina redogör även för den konstnärliga gestaltningen, som kommer att vara föremål för fortsatta dialoger, samråd och konsultationer. Samisk konst är avsedd att ingå som en naturlig del av gestaltningen tillsammans med annan konst.

I den efterföljande diskussionen lyfter samrådets deltagare frågor om samisk konstnärlig gestaltning, synlig flerspråkig skyltning samt hur samiska språk ska ges en tydlig och framträdande plats i sjukhusmiljön. Vidare lyfts frågor om vårdplatser, risken för överbeläggningar, ansvarsfördelning mellan region och kommun samt vilken specialistvård som planeras finnas i sjukhuset. Samrådets deltagare betonar även vikten av att barnspecialistvård planeras på ett sätt som minskar behovet av långa resor för barn och familjer.

7. Laget runt

Ida Pelli informerar om arbetet med Sannings- och försoningskommissionen för det samiska folket. Slutbetänkandet planeras att överlämnas i september.

Hon informerar vidare om pågående inventering av kulturmiljöer, fortsatt arbete kopplat till minoritetslagen samt Länsstyrelsens arbete med frågan om våld mot samiska kvinnor, i samverkan med kommunerna.

Johannes Sundelin lyfter tre aktuella frågor: minskat statligt stöd till tågtrafiken, kraftigt ökade elpriser och förslag från EU-kommissionen om att slå samman flera fonder till en nationell fond, vilket riskerar att minska det regionala inflytandet.

Kristina Nilsson informerar om beslutade verksamhetsstöd inom regionala utvecklingsnämnden, där höjda stöd har beviljats till Giron Sámi Teáhter, Tjállegoahte och Invisible People – Contemporary Dance Company Vuolle-riim. Hon redogör även för satsningen *Vårt språk* inom kulturskolorna, regionens stöd till Arctic Arts Summit i Umeå samt möjligheten att söka mobilitetsstöd.

Anna Bergman Stamblewski informerar om Future Lab för unga 15–25 år, där särskilda platser finns avsatta för nationella minoriteter och urfolket samerna. Johannes Sundelin kompletterar med att detta är en tydlig politisk prioritering för att stärka ungas inflytande och framtidstro i länet.

Inga Kuoljok informerar om arbete inom det samiska psykologiska kunskapsnätverket, behovet av att utöka teamen samt planer på att etablera en samisk krisstödsgrupp i samverkan mellan flera regioner. Mariann Lörstrand Blind uttrycker stöd för detta och betonar vikten av ett helhetsperspektiv utifrån samiska nätverk och relationer.

Marianne Lörstrand Blind informerar om samiska språk- och idrottsläger för samiska familjer som genomförts under vintern. Hon beskriver det omfattande arbete som krävs för att söka projektmedel och anordna verksamhet, samt den höga belastningen på ideella krafter. Marianne lyfter även svårigheten att hinna delta i alla samråd och remissförfaranden och betonar vikten av att information i möjligaste mån skickas digitalt.

Margareta Påve informerar om Same Ätnams kommande landsmöte den 16 maj, där ny ordförande ska väljas med anledning av att nuvarande ordförande fått uppdrag inom Sametinget. Hon beskriver också att föreningen får många förfrågningar om medverkan i samråd och processer, vilket ibland leder till krockar och svårigheter att delta fullt ut.

Fia Kaddik lyfter frågor kopplade till våld mot samiska kvinnor och konstaterar att problembilden ser olika ut i olika delar av landet. Hon tar även upp erfarenheter av rasism, som drabbar både unga och äldre samer, och delar exempel från Kiruna och andra orter. Fia beskriver rollen som koordinator

som krävande, särskilt i ett klimat där många samiska företrädare utsätts för både strukturell och vardaglig diskriminering.

Karin Vannar informerar om situationen för renskötseln, där förändrade snöförhållanden och klimatpåverkan redan nu påverkar årets arbete. Hon beskriver hur medlemmar tvingas anpassa sig till nya förutsättningar och att mycket arbete sker digitalt då resmöjligheter är begränsade. Karin informerar även om Samerådets kommande kongress under midsommarveckan.

8. Samråd kring Norrbottens Kulturplan – Kristina Nilsson, Kulturenheten

Kristina Nilsson presenterar utkastet till text om nationella minoriteter och urfolket samer i den kommande kulturplanen 2027–2030. Hon redogör för övergripande inriktning, budgetförutsättningar och tidsplan, samt beskriver revideringsprocessen och informerar om att ett samlat utkast till kulturplan skickas ut den 15 april, med politisk behandling senare under året.

Deltagarna uppmanas att lämna inspel senast den 20 mars.

Paus: 14:25-14:40.

9. Det är hemskt och magiskt samtidigt – hur unga samer har det : Karin Spetz, Vårdstöd

Karin Spetz presenterar rapporten [Det är hemskt och magiskt samtidigt – en rapport om unga samers hälsa](#). Presentationen beskriver bakgrund, metod och resultat, samt de teman som framkommit kring samisk identitet, livsbalans, samhällets spelregler och vårdens villkor. Rapporten bygger på både kvantitativa och kvalitativa metoder och belyser unga samers livsvillkor, psykiska hälsa, identitet, erfarenheter av diskriminering samt mötet med vården.

I diskussionen konstaterar samrådets deltagare att rapportens resultat i hög grad bekräftar erfarenheter som redan finns inom det samiska samhället. Det lyfts kritik mot användning av BMI som mått, särskilt på individnivå, samt mot bristande kulturell kompetens inom vården. Samrådets deltagare betonar behovet av att bygga vidare på fungerande exempel inom vården och att minska behovet för samiska patienter att återkommande behöva förklara sin bakgrund och sina livsvillkor i vårdkontakter.

10. Återkoppling kring handlingsplan för minoritetspolitiken/urfolket samer 2026 och information om remisser av Strategisk plan och Hållbarhetsplan

Anna Bergman Stamblewski redogör för den beslutade handlingsplanen, där två justeringar gjorts efter tidigare samråd: tydligare skrivning om bemötande på samiska språk samt stöd till sannings- och försoningskommissionen. Glenn Berggård lyfter vikten av fortsatt separata samråd för urfolket samerna och de nationella minoriteterna. Vidare informeras om remiss av Strategisk plan 2026–2028 och kommande Hållbarhetsplan. Tidsplanen för hållbarhetsplanen innebär förslag under våren, intern remiss och samråd under hösten samt beslut i regionstyrelsen i december.

I den efterföljande diskussionen lyfter samrådets deltagare vikten av att fortsatt synliggöra samiska perspektiv i regionens övergripande styrdokument samt att säkerställa att arbetet med handlingsplaner, folkhälsa och hållbarhet även omfattar konkreta insatser som stärker samisk hälsa och tillgång till samiskt språk och kulturkompetens inom regionens verksamheter.

11. Användning av statsbidraget 2025 och 2026

Anna Bergman Stamblewski redogör för användningen av statsbidraget 2025 samt planerade insatser för 2026, inklusive samråd, språkfrämjande insatser, översättningar, kunskapshöjande aktiviteter och nätverksträffar. Inga ytterligare inspel lämnas.

12. Nästa möte 2026

Ordförande informerar om nästa samråd med de nationella minoriteterna som kommer att ske den 14 oktober 2026 klockan 13:00-16:00. Samrådet kommer att hållas i styrelserummet på regionhuset, samt digitalt över Teams.

13. Övriga frågor

Inga övriga frågor anmälda.

14. Mötets avslutande

Ordförande tackar deltagarna för sin medverkan vid dagens möte och förklarar mötet avslutat klockan 15:36.